

ZA ČEHOSLOVAŠKO BO ROMUNSKA NA VRSTI

**NEMŠKI GENERALI SO DOBILI
POVELJE, DA MORA BITI DO
1. FEB. VSE PRIPRAVLJENO**

Nemčija si hoče zagotoviti širok koridor do Ukra-
jine. — Vsaka sosedna Nemčije se boji nemškega
pritiska. — Navzlic pogodbi z Nemčijo je Fran-
cija na straži. — De Kanya je moral odstopiti na
pritisk Nemčije.

LONDON, Anglija, 16. decembra. — Vsakdo
ve, da okoli vogala ni mogoče iti, ne da bi nam za-
pihala v obraz sapa. Isto je v politiki. Iz nekaterih
krajev vedno pihajo strupene sapa. In to velja da-
nes o Nemčiji. Angleži so celo presenečeni, ako po-
teče kak dan, ne da bi prišlo kaj neprijetnega čez
Reno.

Londončani vsak dan ugibljejo, na katero stran
se bo obrnil prihodnji veter iz Nemčije.

Vse sosede Nemčije zatrujejo, da jih Nemčija
ogroža. Poljaki opozarjajo Francijo in Anglijo, da
je Poljska v Hitlerjevih mislih največja sovražni-
ca Nemčije. Romunci pravijo, da njim preti naj-
večja nevarnost od Nemčije. Danska vsak dan ži-
vi v strahu, da jo bo pričela Nemčija "stiskati".
Švica se oborožuje do zob, ker misli, da se bo pri-
čela prihodnja nemška agresivnost valiti proti njej.

Francija je navzlic svoji pogodbi z Nemčijo na
straži. Belgijo navdajajo iste plahe misli. Tudi Hol-
andska je vznemirjena, ker je prišlo iz Berlina po-
ročilo, da se je Hitler namenil, da bo pričel na njo
izvajati pritisk, da dobi oporno točko v holandski
Vzhodni Indiji.

K tem razburljivim poročilom pa se še pridružuje
vest, da je Nemčija do skrajne meje povečala svo-
jo armado. Od avgusta je postavila že več motoriziranih
divizij tankov, oklopnih avtomobilov in
druge mehanizirane opreme. Vse nove divizije so
bile postavljene na strateške kraje blizu vzhod-
ne meje.

V katero smer se botedaj obrnil vihar? Po skrbno
zbranih poročilih je mogoče sklepati, da se bo pri-
hodnja nemška vihra obrnila proti jugovzhodu ob
Donavi proti Romunski. Predno hoče Hitler ure-
šiti svoje sanje za osvojitve Ukrajine, mora od-
preti širok koridor do njenih meja.

Ozki koridor med Poljsko in Madžarsko ne za-
dostuje, četudi bi bila skozi njenega zgrajena na-
meravana cesta. Nemčija potrebuje Madžarsko za
bolj široko pot proti Ukrajini, kot pa bi bila cesta
skozi Karpat. Koloman de Kanya je moral na pri-
tisk Nemčije odstopiti, kot madžarski vnanji mi-
nister in je bil na njegovo mesto imenovan grof Šte-
fan Csaky. In sedaj prihaja poročilo, da bo grof
Csaky v kratkem odpotoval v Berlin, da ga tudi
Hitler "potrdi". To pomeni, ker Madžarska ni do-
bila skupne meje s Poljsko, je sedaj pripravljena
pokorno sprejemati povelja iz Berlina.

Kadar bo Romunska v nemških krempljih, kot
je Čehoslovaška, tedaj se bo pričelo prodiranje pro-
ti vzhodu. Krinka za to bo pomoč Nemčije Ma-
džarski v njeni zahtevi, da ji Romunska vrne Tran-
silvanijo, čije prebivalstvo je po večini madžarsko.

Te madžarske zahteve bo podprla nemška voja-
ska, ki bo pričela korakati proti vzhodu in jugo-
vzhodu.

Ker je romunski kralj Karol dal postreliti več sto
članov Železne garde, ki so prejeli plačo iz Nem-
čije, se je Hitlerju tako zameril, da se je zavzel, da
ga uniči. Diplomatski krogi so mnenja, da bo nem-
ški nastop proti Romunski v polnem zamahu še
pred pomladjo.

Zaupna poročila iz Berlina naznanjajo, da so do-

Baldwin odobrava Edenovo stališče

ČASTNIKI SO IZDALI FRANCA

Fašistični častniki so pri-
nesli čez črto načrte za
ofenzivo. — Vohuni so
bili že več tednov zelo
delavni.

HENDAYE, Francija, 16.
decembra. — Poročila, da je
bila velika ofenziva generala
Franca zakasnjena, ker je več
njegovih častnikov dezertiralo
k republikancem, kateri so
prinesli načrte za ofenzi-
vo, je povzročilo ob meji ve-
liko razburjenje.

Fašistični viri so zanimali ta
poročila in izjavili, da se bo
ofenziva pričela natančno po
načrtu. Navzlic temu pa so
republikanci popolnoma pou-
čeni o fašističnih načrtih.

Vohuni so bili več tednov na
obeh straneh zelo delavni. Na-
vzlic fašistični previdnosti, pa
so vladni vohuni vsak dan pri-
našali v Barcelono poročila o
premikanih fašističnih armad.

BURGOS, Španja, 16. dec.
— Španska fašistična vlada je
bivšemu kralju Alfonzu vrni-
la državljanske pravice. Ta
sklep je odobrili ministrski svet
pod predsedstvom generala
Franca.

S to odredbo je bila preki-
cana postava, katero je spre-
jel kortez španske republike
26. novembra, 1931 in s kate-
ro so bile kralju Alfonzu odvze-
le vse državljanske pravice.
Odredba pa tudi razveljav-
lja vse druge postave, po ka-
kerih je vlada zaplenila vse pri-
vatno premoženje bivšega kra-
lja na Španskem.

PERSHING POPOLNOMA ZDRAV

SAN ANTONIO, Tex., 14.
dec. — V Sam Houston bolni-
šnici je bil dva tedna general
John J. Pershing v svrhu o-
pazovanja. Zdravniki so ga
natančno opazovali in ga pro-
glasili za povsem zdravega.
Danes se je vrnil v svoj dom
v Tucson, Arizona.

DVAJSET POSLANCEV ARE- TIRANIH

QUITO, Ecuador, 16. dec. —
Republika je na robu držav-
ljanske vojne. Politični vodi-
telji radikalne leve so dobili
med armadnimi častniki pre-

ALFONZ ZOPET DRŽAVLJAN

Med španskimi vstaši se
je vsled nenadnega
Francovega ukrepa po-
javilo nezadovoljstvo.
Pogajanja z najmlajšim
Alfonzovim sinom.

HENDAYE, Francija, 16.
decembra. — Fašistični gene-
ral Francisco Franco je skle-
nil vrniti bivšemu španskemu
kralju Alfonzu špansko držav-
ljanstvo in vse državljanske
pravice. Ta odredba je povzro-
čila v Francovih vrstah pre-
cejšnje razburjenje in nezado-
voljstvo.

General Franco je prečital
ta odlok fašističnim ministrom
ki so se zbrali v Burgosu. Mi-
nistri so njegov sklep odobrili.
Po zatrdilu nekaterih je to
samo formalna stvar, kajti med
fašisti so se začele širiti go-
vorice, da Franco ni več na-
klonjen bivšemu kralju.

Franco je že poslal v Rim
posebno misijo, ki bo stopila
v stik z donom Juanom, naj-
mlajšim sinom bivšega kralja
Alfonza.

Alfonz je pobegnil iz Špani-
je dne 14. aprila 1931 tekom
nekrvave revolucije, čije po-
sledica je bila republika.

Ze dalj časa je znano, da bi
Franco raje imel na prestolu
Juana kot pa njegovega oče-
ta Alfonza. Alfonz je star 52
let, Juan pa petindvajset.

SLUŽKINJE SE MORAJO VRNITI

AMSTERDAM, Holandska,
15. decembra. — Holandskim
gospodinjam proti težaven pro-
ble mzaradi služkinj, ker so
nemške oblasti ukazale, da se
mora 25.000 nemških služkinj
vrniti v Nemčijo.

Ta ukaz je bil izdan, ker v
Nemčiji primanjkuje delav-
cev.

Nekatere služkinje so že de-
lale na Holandskem 10 in tu-
di več let. Nekatere se ne ma-
rajo več vrniti v Nemčijo.

Več pristavev. Včeraj je bilo a-
retiranih dvajset poslancev,
med njimi tudi predsednik pos-
lanske zbornice Francisco A-
rizaga Luque, ki so namerava-
li strmoglaviti predsednika Au-
relia Narvaeza. Aretirali so jih
vojaki, oboroženi s strojnica-
mi.

bili nemški generali povelje, da imajo vse priprav-
ljeno do 1. februarja.

Nemški diplomati se zavedajo, da bi bilo nevar-
no udariti naravnost na Romunsko, ker bi prišlo
do resnih zapletljajev s Francijo in Anglijo. Če pa
gre Nemčija na pomoč Madžarski, da je ustrez-
no njenim zahtevam, je pa položaj popolnoma dru-
gačen.

Strategisti v Berlinu upajo, da bo močna nemška
armada ob romunski meji tako prestrašila kralja
Karola, da se bo vpognil madžarskim zahtevam, ne-
da bi bil oddan le en strel.

CHAMBERLAIN BARANTA Z MUSSOLINIJE

Znani francoski častnikar
pravi, da je sklenila
Anglija izročiti Italiji
svoj del Somalije. —
Francija bi morala sle-
diti njenemu vzgledu.

PARIZ, Francija, 16. dec.
— Francoski častnikar Andre Ge-
raud, ki je znan pod imenom
Pertinax, ter velja za velike-
ga izvedenca v vnanjih zade-
vah, pravi, da je Anglija ob-
ljubila Italiji svoj del Somali-
je v Afriki. Če bo Anglija res
dala, kar obljublja, bo tudi
Francija prisiljena izročiti
svoj del Somalije Italiji.

S francoskim delom Soma-
lije bi dobila Italija važno pri-
stanišče Džibuti ter važen del
afriške obali.

Pertinax zaenkrat še ne ve,
če so se vršila o tej zadevi kak-
šna pogajanja med Anglijo in
Francijo. Ve le toliko, da je to
Chamberlainov načrt in da je
treba Italija na ta ali oni na-
čin zadovoljiti, predno se oga-
si Nemčija s svojimi zahteva-
mi, kar se bo nedvomno kma-
lu zgodilo.

KAZNI NE SMEJO BITI PRE- HUDE

SOMERSET, Ky., 16. dec.
— Uprava Pulaski okraja je
naprosila okrajno sodišče, naj
ne prisloja za malenkostne pre-
stopke predolgih zapornih ka-
zni.

Okrajna blagajna je skoro
prazna, preskrba jetnikov pa
stane denar.

KONEC SUŠE V CALIFOR- NIJI

LOS ANGELES, Cal., 16.
decembra. — V Južni Califor-
niji že 227 dni ni deževalo,
včeraj se je pa pojavil naliiv,
kakršnega že dolgo ne pomni-
mo. Do polnoči je padlo dva in-
ča dežja.

NEMCI STRELJAJO ČAST- NIKE

LONDON, Anglija, 16. dec. —
List "The New Review" pravi,
da je iz Berlina prejel zanesli-
va poročila, po katerih je bilo
v Nemčiji vstreljenih 15 viso-
kih nemških častnikov, okoli
20 pa jih je bilo poslanih v kon-
centracijska taborišča ali pa v
vojaške kaznilnice.

Kot zatrjuje ta list, so čast-
niki nameravali vdreti v Hit-
lerjevo hišo v Berchtesgadenu
in so celo hoteli Hitlerja umo-
riti.

O tej zaroti je Hitlerju spo-
ročil načelnik tajne policije
Heinrich Himmler in Hitler je
sam izdal povelje, da so častni-
ki vstreljeni.

CHAMBERLAIN BO MORAL NASTOPITI PROTI DIKTATORJEM

LONDON, Anglija, 16. decembra. — Earl Bald-
win, ki je najvplivnejša konservativna osebnost v
Angliji, podpira zahtevo Anthony Edena po od-
ločnejši vnanji politiki. Kot ministrski predsednik
je Baldwin povzročil svetovno senzacijo, ko je iz-
javil, da je meja Anglije nemška Rena, ne pa An-
gleški kanal.

RUSIJA GRADI VELI- KO BRODOVJE

BERLIN, Nemčija, 16. dec. —
Weyerjeva mornariška ročna
knjiga za leto 1939 pravi, da
sovjetska Rusija resno deluje
na to, da postane poveljujoča
mornariška sila na Baltiku.

Po tej knjigi gradi Rusija tri
velike bojne ladje po 35.000 do
40.000 ton. Te ladje bodo po
svoji velikosti prekosile vse
bojne ladje katerekoli države.

Sovjetska vlada ima tudi v
svojem mornariškem načrtu tri
matične ladje za aeroplanse,
šest težkih križark in večje šte-
vilo rušilev in submarinov.

Sovjetska Rusija je zelo pre-
vidno prikrivala vsako poročilo
o svoji vojaški in mornariški
sili, toda mornariški komisar
Peter A. Smirnov je v februar-
ju rekel, da bo Rusija zgradila
ne samo najboljše, temveč tudi
največje vojne brodogradne na sve-
tu. Tedanja poročila so na-
znanjala, da b Rusija gradila
bojne ladje po 35.000 ton.

Iz Weyerjeve knjige je raz-
vidno, da naslednje države gra-
de največje bojne ladje: Angli-
ja 7; Združene države 5; Ja-
ponska 4; Francija 4; Nemčija
3; Italija 4 in Rusija 3.

Ruske bojne ladje bodo obo-
rožene s 16-palčnimi topovi.

MARŠAL BLUECHER JE V MOSKVI

MOSKVA, Rusija, 16. dec. —
Nepotrjena poročila naznanja-
jo, da se maršal Vasilij Bluecher
vrhovni poveljnik rdeče arma-
de na Daljnem vzhodu, o kate-
rem je bilo zadnje čase že po-
gosto poročano, da je bil de-
gradiran, premeščen in celo a-
retiran, nahaja v Moskvi in je
bil dodeljen vojnemu komisar-
jatu.

Že od poletja prihajajo o
maršalu Bluecherju nasprotujo-
ča si poročila. 3. oktobra je
prišlo poročilo v London, da je
bil Bluecher aretiran, toda v
Moskvi ni mogel poročila nikdo
potrditi.

Ko so 20. oktobra sovjetski
listi objavili dolgo število vo-
jakov, ki so bili zaradi juna-
štva v boju proti Japoncem pri
Čankufongu odlikovani, je bi-
lo izpuščeno Bluecherjevo ime.

Pozneje pa je bilo potrjeno,
da je bil maršal Bluecher od-
stavljen kot vrhovni poveljnik
ruske armade v Sibiriji, ko je
bil na to mesto imenovan gene-
ral G. M. Corn.

Baldwin je bil tudi poglaviti-
ni vzrok, da so v terek nemški
poslanik, poslaniško osebje in
nemški častnikarji bojkotirali
banke, na katerem je Neville
Chamberlain obsojal nemško
časopisje in mu očital, da zli-
va žalitve na najbolj spoštova-
nega angleškega državnika
(Baldwina).

Sedaj se Baldwin obrača na
Edena, da prevzame vodstvo
agresivne politike proti dikta-
torjem.

Baldwin pa je zelo previden,
da javno ne zavzame stališča
proti Chamberlainu, toda nje-
gov veliki vpliv podpira na-
raščajočo opozicijo proti Ne-
ville Chamberlainu med libe-
ralci, laboriti in nezadovoljnimi
konservativci.

Baldwin je kot ministrski
predsednik imenoval tedaj 38
let starega Anthony Edena na
najpoglavnejše državniš k o
mesto vnanjega ministra. —
Eden je kot vnanji minister v
februarju odstopil v protest
proti spravljeni Chamberlaino-
vi politiki do Hitlerja in Mus-
solinja.

Z Edenem je tudi odstopil
viscount Cranborne, podtajnik
vnanjega urada.

Pozneje je odstopil lord ad-
miralitet Alfred Duff Coop-
er, ker ni mogel "pogoltniti"
monakoveškega sporazuma za
razdelitev Čehoslovaške.

Nekaj ur pred Chamberlaino-
vim govorom, v katerem je
kritiziral pisanje nemškega čas-
opisja, je markij Londonderry,
ki je eden izmed konservati-
vnih vodilnih mož v Angliji,
rekel v svojem govoru:

"V sedanjem času pod nobe-
nimi okoliščinami ne morem o-
prepušiti kakega naroda u-
smiljenju kake države, ki je
odločna, da iztrebi del tega
prebivalstva, ali pa ga pusti
živeti v barbarskih razme-
rah."

Londonderry je bil več let
voditelj onih, ki so zagovarja-
li prijateljstvo z Nemčijo. Bil
je v ozkem prijateljstvu z
nemskim vnanjim ministrom
Joachimom von Ribbentropom.

Je pa še drug činitelj, ki bo
najbrže prisilil Chamberlaina,
da zavzame strožje stališče
proti diktatorjem. Vojvodinja
Atholl bo 21. decembra v Per-
thu na Škotskem nastopila kot
kandidatinja proti konservati-
vnemu kandidatu. Skozi 15
let je vojvodinja Atholl v parla-
mentu pripadala konservati-
vni stranki, toda je prelo-
mila z vlado zaradi monakov-
skega sporazuma. Sedaj se bo
potegovala za sedež v parla-
mentu na neodvisni podlagi in
politični krogi so prepričani,
da bo izvoljena.

NOVO PRISTANIŠČE PRI NEW YORKU

V newyorskem zalivu blizu Bayonne, N. J., so gradili novo, dve milj dolgo pristanišče, v katerem more istočasno pristati petnajst velikih parnikov.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
214 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebniosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

ZA ŽIDI KATOLIČANI

V Nemčiji se je s Hitlerjevim dovoljenjem zelo razvilo pagansko gibanje, čigar geslo je: — Križ mora pasti, da bo Nemčija živela!

Na to pa odgovarjajo nemški protestanti in katoličani: — Nemčija ne more živeti brez križa!

V Nemčiji je 41 milijonov protestantov in 28 milijonov katoličanov.

Proti katoličanom se vrši prikrita gonja že iz leta 1933, dačim so te dni vodilni nacija javno izjavili, da pripravljajo proti katoličanom ofenzivo in da bodo enkrat za vselej "likvidirali" cerkveno vprašanje.

Kakor rečeno, se vse vrši s Hitlerjevo vednostjo in z njegovim dovoljenjem.

Najprej namerava Hitler razveljaviti konkordat, ki ga je sklenil z Vatikanom leta 1933, šest mesecev zatem, ko se je povzpel k moči.

Drugi korak bo pa konfiskacija cerkvene lastnine. Katoliška cerkev v Nemčiji je bogata in to bogastvo bi prišlo prav Hitlerjevi vedno prazni malhi.

Naciji nameravajo odpraviti v Nemčiji protestantsko in katoliško veroizpoved ter ju zamenjati s "pristno nemško vero," v kateri ne bo o krščanstvu nobenega sledu.

Hitler ne bo imel s protestanti posebno velikega dela, kajti protestantska cerkev v Nemčiji je odvisna od države.

Nad sedmesto protestantskih pastorjev je v koncentracijskih taboriščih, ki jih budno straži nemška policija.

S katoličani pa ne bo tako lahko. Nemški katoličani so nemreč neodvisni od države.

Ko se je bil Hitler povzpel leta 1933 na šibki prestol, je potreboval pomoči katoličanov in je poslal von Papena v Rim, ki je sklenil z Vatikanom pogodbo, da se nemški katoličani ne bodo vmešavali v politiko, nemška vlada pa ne v življenje katoličanov.

Pogodba je bila pa le na papirju. Nemška vlada ni držala besede. Že lani je začela konfiscirati katoliške samostane, in kaj se je zgodilo kardinalu Innitzerju na Dunaju, je slehernemu znano.

Pred sedemdesetimi leti je bil nastopil proti nemškim katoličanom Bismarck, pa ni imel uspeha.

Ali bo Hitlerju uspelo, kar je izpodletelo Bismarcku? Dvomimo.

300 SVETIH MAŠ LETNO

v življenju in po smrti, so doleteli člani "Mašne zveze za Afriko." Članarina enkrat za vedno 25 centov za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, 3824 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušenja Vam to jamči.

Plačite po brezplačni navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":
214 West 18th Street New York, N. Y.

Iz Slovenije

ZASAČEN PONAREJEVALEC BANKOVCEV

Mariborska policija je imela izredno srečen dan. Razkrinkala in aretirala je ponarejevalce, ki so pripravili okrog 1000 kosov bankovcev po 500 din ter jih že napol izdelali. Policija je zaupno izvedela, da v Radvanju v novi hišici, ki stoji nasproti gostilne "Pošta" izdelujejo denar. Ugotovila je, da je to hišico nedavno vzel v najem 35-letni odvetniški uradnik Mohor Vabič iz Maribora, ki pa stanuje v mestu. Mariborska policija je pod vodstvom predstojnika kriminalnega oddelka višjega nadzornika Cajnika in v prisotnosti orožniškega komandirja Zagarja iz Studencev izvršila v omenjeni hišici preiskavo, ki je imela popoln uspeh. V kuhinji so dobili Mohorja Vabiča pri izdelovanju ponarejenih bankovcev. Dobili so tudi vse njegovo orodje, ki je obstajalo iz aparata, raznih

tušev, risarskih priprav in tudi vso zalogo dogotovljenih falzifikatov. Vabič je izredno spretan risar, ki je neverjetno spretno prerisal 500 dinar-ki bankovec ter spravi osnovno na opalograf, s katerega je potem posnel falzifikate. Imel je 1000 komadov falzifikatov že tako dogotovljenih, da bi jih čez nekaj dni lahko začel izdajati v promet. Falzifikati so se mu izredno dobro posrečili. Aretacija Vabiča je zbudila v Mariboru veliko pozornost.

ZAVRATEN ZLOČIN NA VEŠČICI

Na Veščici, občina Rakrižje pri Ljutomeru, se je dogodil nenavaden zločin, ki je zahteval življenje posestnika Ivana Makoveca s smrtjo pa se bori njegov 25-letni sin Karol.

Makovecova hiša stoji na levi strani nove banovinske ceste, ki se gradi iz Ljutomeru v Štrigovo. Ko je bolehn 72-letni posestnik Ivan Makovec ležal v postelji, njegov sin pa je bil pri oknu, je nekdo skozi okno ustretil v hišo. Kroglja je zadela Karola v trebuh, mu predrta želodec ter izstopila, nato pa zadela še starega moža v glavo. V sosednji sobi sta v tem času že ležala drugi sin in njegova žena. Zaradi strela sta takoj vstala, prihitela v sobo, ter našla Karola zvijajočega se po tleh, očeta Makoveca pa nezavestnega. Karolov brat šel gledat pred hišo, a ni našel tam pa nikogar več.

K Makovecovi so prišli še bližnji sosedje, ki so nato javili dogodek orožnikom ter najeli avto, da je oba ranjenca prepeljal v bolnišnico v Murski Soboti. Stari Makovec je umrl za poškodbami a tudi njegov sin bo skoro gotovo izdihnil.

Sin Karol je prišel šele dan poprej domov iz preiskovalnega zapora v Murski Soboti, ker je bil osumljen neke tatvine. Pokojni Ivan Makovec je bil skrben gospodar in priljubljen med vasčani, med tem ko je bil njegov 25-letni sin Karol nekoliko živahnejše narave. Pa si je menda prav zaradi tega nakopal sovražnika, ki se je na tako krh način maščeval nad njim, kar je stalo tudi življenje njegovega očeta. Orožništvo z vso vneto raziskuje o kolščinu tega umora, da izsledijo krivca.

Ako Vas zanima lepo čtivo, naročite si Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939.

SKRIVNOST LOBANJE V KUMLIJANSKEM GOZDU

V kumljanskem gozdu so našli človeško lobanjo ter domnevali, da je to žalostni ostanek pogrešanega posestnikovega sina Mihe Pavliča iz Završa. Poleg lobanje so našli orožniki tudi ostanke trupla ter malo košarico in baržunast klobuk, nakar se je zglasila neka ženica iz Trbovelj, ki je trdila, da je imel takšen klobuk in košaro njen mož, ki je pred petimi leti odšel od doma in se ni več vrnil. Ta izgubljenec iz Trbovelj ni bil pri prav pameti in je tudi njegov sin v umobolnici. Žena je pripovedovala, da je odšel v kumljanske gozdove nabirat maline, kakor so to takrat delali mnogi reveži, da si priskuzijo nekaj dinarjev. Po razsežnih gozdovih so moža iskali, a vse iskanje je bilo zaman. Zlatj so lobanjo in kosti spravili v zaboj ter pokopali ostanke pet let pogrešanega moža na pokopališču na Doboven. O resničnosti izpovedi žene iz Trbovelj ni dvoma in je tako ostala usoda mladega Mihe Pavliča neznama.

PO POROČNI NOČI PROSTOVOLJNO V SMRT

Utopljenec, ki ga je Sava vrgla na prod blizu savskega mosta, v Zagorju, so spoznali. To je 35 letni Jakob Krmelj, ki je bil zaposlen pri nekem podjetju v okolici St. Vida. Bil je varčen in priden delavec. Ko si je ustvaril skromno eksistenco, je konec meseca oktobra sklenil zakon s svojo izvoljenko. Drugi dan po poroki se je s kolegom odpeljal od doma.

Naznanilo

Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939 izide koncem prihodnjega tedna. Vsebina je izredno zanimiva. Koledar bo posebno dobrodošel tistim, ki nameravajo prihodnje leto obiskati svetovno razstavo v New Yorku, ker mu bo dodana v prilogi panorama svetovne razstave v New Yorku. Vseboval bo tudi natančen zemljevid mesta New Yorka. Označeni bodo vse zanimivosti mesta, kot: muzeji, cerkve, gledališča, parki, itd. Ta zemljevid je tiskan v več barvah. Cena koledarja ostane ista kot prejšnja leta: 50 centov. Poštuna plačana. Zaradi stroškov za takovrstno delo smo bili primorani tiskati samo omejeno število. Zato rej ga naročite še danes. Naročite ga lahko pri zastopnikih tega lista, ali pa naravnost od "Glas Naroda", 216 W. 18th St., New York, N. Y.

Peter Zgaga

Državni pravdnik je rekel: — Zagovornik predlaga, da bi pozvali za pričo obtoženčovo ženo. Izjave takih prič so zelo dvomljive. Nanje ni polagati nobene važnosti.

— Gospod državni pravdnik, — je odvrnil obtožener, — če bo o meni kaj dobrega povedala, ji smete brez skrbi verjeti. Kajti v zadnjih dvajsetih letih mi ni privoščila niti ene dobre besede.

Učitelj je rekel učeckom, naj opišejo psa.

Mali Tonček ga je takole opisal:

Pes ima truplo, štiri noge, dvoje oči, gobec, dvoje uses, rep in marko na vratu.

Če nima marke, ga prime konjederec.

Če hoče kaj povedati, nič ne pove, ker ne zna govoriti, ampak zalaja.

Psa se pokliče ali se mu pa poživža.

Če noče priti, je treba vzeti palico.

Potem pa pride in mora dati tace.

Pes žre kosti in meso. Če noče žreti, je treba meso in kost mački dati, potem pa takoj žre.

Psa izleže njegova mati. — Včasih jih izleže kar pet ali šest.

Ko zagleda pes luč sveta, je slep. Šele sedmi dan se mu odpro oči.

Naš pes ima turško ime Sultan, pa je domača žival.

Stara zgodba pripoveduje, da je dal neki grajščak svojo krasno ženo golo privezati na konja in jo vlačiti sempatam po mestu.

Zbrala se je silna množica radovednežev, ki je opazovala ta nenavaden prizor.

Krasotica je imela pa dolge lase, da se je skoro vsa zavila vanje.

Tako pravi stara zgodba. Kaj če bi se dandanes kaj takega ponovilo?

Recimo n a newyorskem Broadwayu.

O, tudi danes bi bila velika senzacija.

Na tisoče in tisoče gledalcev bi se zbralo.

Vsi bi namreč hoteli videti po dolgem času dolge ženske lase in — konja.

Kako strahovito naglo gre čas.

Ali je res tako ali se nam le zdi, ker postajamo od leta do leta starejši?

Že vsaj mi moški. Ženske so v tem pogledu na boljšem.

Ženske se ne starajo po letih, še manj pa po sre. Blagor jim!

Skoda, da nisem ženska. Splošna javnost bi mi ne prisodila več nego mladih petindvajset let, tako bi se znal namazati.

In kako požrtvovalen bi bil in kako usmiljen.

Krasotica je odganjala nadležneža z besedami:

— Pustite me pri miru. Takoj se izgubite. Kaj ne veste, da sem tajno zaročena?

— Nič zato. Jaz sem javno poročen, pa vas imam vseeno rad.

Rojak je pripovedoval:

— Imel sem na tisoče in tisoče dolarjev denarja, živel sem v krasni hiši in poročen sem bil z najlepšo žensko na svetu. Karkoli sem si pozelel, vse mi je bilo na razpolago. Ljudje so me spoštovali in čenili, imel sem polno klet najfinejšega vina in vsako opoldne na mizi najizbranejšo jed. Tedaj je pa zaropotala vekarica na stolu poleg postelje...

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM" Spisala MARIJA AHAČIČ
5. Čuda narave
6. Ura češčenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

RAZGLEDNIK

POD TEM ZAGLAVJEM bomo objavljali članke splošne vsebine in splošnega pomena, ki jih bomo dobili od časa do časa.

RUSIJA

Nashe mnenje o Rusiji se spreminja kot morská površina. Enkrat presojujemo mirno, želimo in upamo vse najboljše, drugič smo zopet z vso strastjo za ali proti; nizko ali višje, kakor pač nanese položaj.

Že kot otrokom so nam očeti, dedi in razni stari penzionisti razkladali položaj in tudi vojaško moč evropskih držav.

"Prašja ima najboljšo orožje, Lah je izdajalec in puntar, naš cesar ima najboljšo soldato, toda generalov nimamo pravil; Anglež ima moč na morju, a Rus je najmočnejši na suhem. Da, Rus, on je močan. Ali ni premagal Napoleona, ki mu je moral naš cesar dati bčer za ženo, in ali ni Rus nagnal nazaj v Azijo Turka, ki je stoletja krveločil po naših krajih! Kakšni pa so ti ljudje! Govore skoraj tako kakor mi, zenilje imajo pa toliko, da solnce nikoli ne zaide iz njih dežele. Njih cesar, kateremu pravijo car, je še bolj bogat kakor naš cesar, ima 99 graščin, katere vsaka je večja kot kranjska dežela."

Ponosni so bili naši stari na naše slovanske brate, in seveda je prešel ta ponos, spoštovanje in občudovanje Rusije tudi na nas.

To se nas je držalo vse do svetovne vojne. Tisti čas je pa pri večini vse to spodbil, v šolah v mlada srca večji avstrijski patriotizem. Takrat je mnenje o Rusiji med nami zelo nizko padlo.

"Kaj bo ruski medved, ki je neroden! Rus je zabiti," ter vse najslabše lastnosti so vedli o njem.

Peščica nas, ki smo se že takrat zavedali nemške nevarnosti ter nekoliko poznale značaj Nemca, smo nasprotno stavili vse naše nade v Rusijo.

Mera navdušenja se je še bolj napolnila, ko so Rusi strmoglavili carja, ter je Kerenski prevzel vladne vaje.

Zopet je čez nas zavela mrzla sapa po strmoglavljenju Kerenskega, ko so prišli na krmilo boljševiki ter sklenili s centralnimi silami mir. Obupavali smo, ker smo bili prepričani, da brez Rusije ni izgleda za zmago.

Po končani vojni smo to izdajstvo, kakor smo ga takrat nazivali, boljševikom hitro odpustili.

Dasi se nismo strinjali s krutim umorom carske roditelje ter z brezobzirnim izstreljenju srednjega stanu ter kmečkih posestnikov, smo sčasoma pozabili tudi to. Ko so se boljševiki dobro utrdili ter so začeli graditi velikanse industrijalna podjetja, se je — klub poročilom o slabi produkciji, naše zaupanje v Rusijo zopet visoko vzdignilo.

To je trajalo vse do znanih izdajniških procesov, ko so začele padati glave znamenitih starih boljševikov.

Takrat smo prejeli curek mrzlot, ki nas je pretresel do mozga.

Nekateri odobravajo sicer tudi to ter kažejo pri tem na Španijo, češ, ako bi se bili v Španiji pravočasno iznebili nekaj parasitov na ruski način, pa bi ne bilo sedaj teh strašnih žrtev in trpljenja, ki sedaj pretresa to deželo.

Naj bo temu že tako ali drugače, dejstvo je, da je ugled Rusije po teh dogodkih zelo padel.

Tudi ameriška javnost je po teh dogodkih zamrzila Rusijo, dasi je imela pred tem ne samo med nižjimi, ampak tudi višjimi sloji mnogo toplih zagovornikov. Za nas je pa zanimivo dejstvo, da je še ena dežela oziroma režim, ki je v tej deželi še bolj osvojen kot ruski. To je Nemčija oziroma nje predstavnik Hitler.

To je pronašel Ameriški zavod javnega mnenja (American Institute of Public Opinion.) Ta Zavod ima 700 poizvedovalcev, ki so nastavljeni po vseh 48 državah Unije. Kadar hoče ta Zavod vedeti javno mnenje o kaki zadevi, pa zaslisišjo ti poizvedovalci gotovo število mož in žen v razmernem številu iz vseh slojev ekonomskega in socialnega stališča. Na ta način so pri zadnjih in pri volitvah leta 1936 že naprej napovedali do malega, natančen izid volitev. To glasovanje prirejajo vsak teden v različnih zadevah.

Ker so razmere med Nemčijo in Rusijo skrajno napete, je ta Zavod predložil javnosti v presojo naslednje vprašanje: Ako nastane med Nemčijo in Rusijo vojna, na kateri strani bodo vaše simpatije?

Skoraj eden izmed treh zaslišanih je odgovoril, da se ne bo odločil za nobeno stran, oziroma da bo ostal nevtralen. Povprečen Američan namreč enako mrzi fašizem kot komunizem.

Nekaj jih je odgovorilo, da bi radi videli, da bi oba izgubila, kar je značilno za ameriški humor. Oni, ki so zavzeli stališče, so glasovali 83 procentov za Rusijo, 17 za Nemčijo.

Dasi so nekateri kot vzrok, da predpostavljajo Rusijo, navedli, da: "Rusija ni tako agresivna kot Nemčija," je vendar glavni vzrok za izid glasovanja neodobravanje Hitlerjevega režima.

Največ izjav se je glasilo: "Jaz ne morem Hitlerja," in: "Sem zoper preganjanje Židov in katoličanov."

Torej še vendar nekoliko bodrila za one, ki imajo še nekaj upanja, da se bo Rusija še pravočasno na en ali drug način iznebila bolehnih notranjih krčev, ki jo sedaj slabijo, ter bo zopet močna stala na braniku, da ustavi val, ki grozi, da zada še več gorja prestrašenemu človeštvu.

V. P.

Kratka Dnevna Zgodba

HUZARSKI POROČNIK

Avrelij Poradovsky je bil lepo raščen mladenič z izrazitim potezami v obrazu. Bil je poročnik pri dragoncih in veleposestnik, pri vsem tem pa človek, ki so se mu ljudje krohotali samo da je odprl usta. Njegovo nad vse površno izobrazbo je zaseneval tudi vse prej nego posrečen nastop. Naravnost neverjetno je bilo, kako nerodno se je ta človek kretal v družbi in to navzlic temu, da je zrased in bil vzgojen v takozvanih "boljših krogih."

Prav zaradi tega je moral dati slovo oficirski karieri ter se naseliti na domačem posestvu. Ko je še bil oficir pri huzarjih, je srečal v nekem kopališču grofico Brukovo. Napravil je nanjo, ki je bila krasne postave vtis, zaradi katerega ga je vzela za moža. Gospa Eleonora Brukova je imela grobe poteze v obrazu, iz katerega ni sijal niti žarek nežnosti. Iz njenih oči je gledala v svet gola domišljavost in samopašnost. To pa ni niti najmanj motilo Poradovskega, katerega je prevzela samo groficičina postava. Tako sta se našla lonec in kotel — s to razliko, da je grofica po svoji pameti prekašala svojega moža za precejšnjo mero.

Ko je Poradovsky prvič videl, je sklenil kletvinico skozi zobe in rekel:

Ta je kakor nalašč ustvarjena zame. Moja bo!

Srečala sta se v parku za hosto, popoldne pri promenadnem koncertu. Postala sta pozorna eden na drugega. Ko sta se naslednji dan videla na cesti, sta se drug drugemu nasmehnila kakor stara znanca in med promenadnim koncertom se je grofica približala huzarskemu oficirju z besedami:

"Gospod oficir, kajne da ste madžarski huzar?"

Pri tem je pustila dve ženski spremljevalki, ki ta sbili z njo na cedilu. Morali sta oditi sami naprej.

Poradovsky je govoril samo slovaški in madžarski, nemščino je komaj lomil. V odgovor na groficične besede se je najprej široko zahajljaj, nato pa je odvrnil z madžarskim naglasom:

"Da, milostiva, jaz sem madžarski huzar, vi pa ste zares krasna avstrijska dama."

Ljudje so postali pozorni na glasni pomenek med oficirjem in grofico in šele ko sta opazila, da se obračajo vse glave proti njima, sta spregovorila tišje in se naposled umaknila v stranski drevored, kjer sta s tihim glasom nadaljevala zaljubljeni pomenek.

Način, kako sta se našla, je bil res banalen, a prav tako vsakdanji je bil način, kako je Poradovsky grofu Bruku odvedel ženo. Prav za prav bi lahko rekel, da je grofica sama ostavila svojega moža potem, ko je vjela huzarskega oficirja v svojo mrežo.

Grof Bruk je bil ta mož v

soke naobrazbe, ki ne bi mu bilo nikoli prišlo na misel vzeti baronese Eleonore za ženo. Toda zgodilo se je! Na nekem izletu v gore je baronesa zapeljala grofa in čeprav ni želela, da bi grof iz tega izvajal kakšne posledice, je on kot fin človek okusa in čuta dolžnosti pešal baronico pred oktar ter se zvezal z njo pred Bogom in ljudmi. Bil je pač mož načel.

Nora se je privadila življenju na kmetih nenavadno hitro. Petnajst let potem, ko je postala veleposestnikova žena, je imela sedem otrok, od katerih je imela nekatere rada, drugih pa zopet ni marala. Dokler so bili majhni jih je pe-

stovala in razvajala. Pozneje se je zabavala z njimi. Kadar so morali v šolo, se je s težkim srcem ločila od njih. Za družabnost ni imela nobenega znanja in zadostoval ji je oblika, v kateri je mogla obiskovati gospodarska poslopja, zlasti hleve. Kuhinja in hlev sta bili njeni pravi domeni. Za otroke se je čedalje manj brigala, v gospodarstvu pa jo je najbolj zanimala živinoreja. Njen mož je postal z leti pravcati kmet in je preživel več časa kakor doma v družbi delavcev in kmetov, ki so obdelovali njegovo posestvo. Tako sta našla ta mož in žena vsak svoj pravi življenjski cilj.

Spisi Josip Jurčica:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grašč. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pastina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelelike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam poostverja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoč delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

SLEHERNI

včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

8

Tudi drugi niso postali preveč pozorni, nikdo ni v divje drvečem kolesarju sumil borzjanca Werderja. Mogoče kak kolesar, ki se vežba za kako tekmo; videli so ga drveti mimo, toda nikdo ga ni spoznal. In še enkrat mu je pomagala sreča: nikdo, niti Joana ni vedela za njegovo pustolovščino in za njegov ponesrečeni roparski poiskus.

Rudolf Werder globoko vzdihne, ko mu pove, da je iz neznanega vzroka naenkrat imela velik strah zaradi njega. Rudolf Werder čuti, da mu o svojem sumu ni mogla ničesar povedati, ve, da ga ne mara žaliti.

Sedaj pa stojita ter gledata na v največjem miru ležeči svet. Nastopilo je Novo leto. In to uro Rudolf Werder priseže, da bo končal svoje pustolovsko življenje, da bo živel samo še pošteno, da bo skrbel za njo ter bo svoje in njeno ime ohranil čisto. S starim, v preteklosti potopljenim letom se mora tudi potopiti vse, kar je nakopal na sebe g rehov. Da, pokoriti se hoče in vse popraviti.

Tem tesnejše pa bivaJo Joanine misli pri mlademu možu, ki ji ga je usoda pripeljala na pot. Mogoče je moralo biti tako; mogoče je bil dogodek dober migljaj usode, ki ji je prinesla tega mladeniča, ki ji bo mogoče kdaj več kot pa samo mimoideči doživljal.

Ne, tako daleč Joana noče misliti. To je bil samo doživljaj! Toda svojih misli od njega ne more odvrniti; resni, ponosni in vendar tako globoki izraz njegovih lepih modrih oči je ne zapusti. Ta obraz, ki je govoril o bojih in pomanjkanju, pa je vendar izražal odločnost in velik ponos! O tem srečanju očetu še ni ničesar povedala. Sedaj pa, ko dvigne kozarec kot v pozdrav mlademu možu, se čuti prisiljeno očetu o tem govoriti.

"Danes sem nekaj doživela, oče, in ravno sedaj se moja misel bavi s tem."

Oče jo potegne k sebi na divan in jo vprašujoče pogleda. "Kaj si doživela?"

Pove mu, da je, ko je stopila iz avtomobila, izgubila svojo ročno torbico in nek mlad mož jo je pobral in jo ji izročil.

"Oče, izgledal je, kot človek, ki nima dovolj denarja, da bi si mogel kupiti dobro obleko. Že sem mu hotela dati dobro napitnico, da bi mu nekoliko pomagala — tedaj pa me pogleda s tako nenavadnim pogledom, da mi nisem dala napitnine. V tem pogledu sem opazila, v celem odločnem, pa vendar v skrbni polnem pogledu, da mu tudi drugače ne morem pomagati. In ravno sedaj, ko se nis teboj gledala čez jezero, se mi je ta mladenič zopet prikazal, kot sem ga videla in imam nek čuden občutek, kot da so se srečale najine misli. Ali ni to čudno, oče?"

Oče jo napeto posluša. Kolikor je poznal svojo hčer, je to srečanje globoko razvalovilo njeno dušo. Do sedaj, to je vedel, ni njeno srce še nikdar govorilo za kakkega fanta in tega je bil vesel.

Pa naj bo za vsakega očeta težko svojo hčer zaupati tujim rokam, njemu je bilo dvakrat težko. Moral bi biti prvovrsten človek, zaradi katerega bi se mogel ločiti od svoje hčere. Sedaj pa je iz Joaninih besed prvič slišal globok srčni glas.

"In ne veš, kdo je to, ga nisi še nikdar videla?"

"Ne prav gotovo ne. In žal mi je da o njem ničesar ne vem. Drugače bi te prosila, da mu pomagaš in to bi tudi prav lahko storil; na kak način, da ne bi mogel biti užaljen."

"Žal, da ti te želje ne morem izpolniti, Joana. Mogoče pa ga boš še kakkega dne videla." Joana vzdihne.

"V velikem Berlinu, oče? Kakor bi v kupu slane iskala iglo."

"Pa vendar se dogode čudni slučaj, Joana. Upala bova, da nama usoda tega človeka zopet pripelje na pot. Koliko pa je star?"

"Mislim, blizu trideset, mogoče malo čez; obraz, na katerem so vtisnjene skrbi, je vedno nekoliko starejši."

Skrbno jo oče pogleda od strani, kako njene žametno rjave oči debelo in daleč gledajo, kot bi si hotela poteze nepoznanega globoko vtisniti v srce.

"Torej še vedno mlad fant?" vpraša oče. Joana prikimava in nekoliko vzdihne.

Rudolf Werder je svojo hčer prav dobro poznal. Prvič, to je vedel, bije njeno srce za kakkega moškega. In želi ji vso srečo kot ljubici ženi, četudi ga je pri misli, da je ne bo več imel popolnoma za sebe, bolelo srce.

Še enkrat skuša Joanine misli odvrniti od nepoznanca.

"Najbrže je eden med onimi, ki so bili vsled pomanjkanja prejšnjih let potisnjeni s prave poti; upam pa, da ni bil potisnjen tako daleč, da bi se sam izgubil."

Joanine oči zažare.

"Ne, oče, prav gotovo ne! To je vendar pri človeku mogoče brati na očeh."

Očetovo čelo nenadoma zardi. Kaj, ko bi tudi njegove oči... Dobro, da jih Joana vedno ne vidi, ker je nosil temne naočnike. Stisne hčerino roko in pravi hripavo:

"Ni vedno pri prvem srečanju utis pravi, posebno še ne, če je srečanje tako naglo."

"Pa vendar, oče, oči tega človeka so govorile resnico." In njene temne oči zasvetijo pri teh besedah.

"Torej upajva, da ga bova zopet kaj kmalu srečala. Potem pa mu bova rada pomagala, ko je dober in pošten."

(Daleč prihodnjaja.)

ZADNJA POT ATATURKA

Pogled na pogrebni sprevod prvega turškega predsednika Kemala Atatürka, ki je nedavno umrl v starosti 59 let.

Avtomobil je spremenil način življenja

Avtomobilske razstave, ki se sedaj vršijo v več kot 40 ameriških mestih, so oživille razpravljanje o vlogi, ki je motor- no industrija igra v ameriškem ljenju. Oživilje te industrije se smatra kot znak splošnega gospodarskega zboljšanja.

Vzlic dejstvu, da Združene države rabijo 70 odstotkov vseh motornih vozov na svetu, prerokuje se nadaljne razšir- nje avtomobilske industrije. Že zdavnaj ni avto le predmet bogataškega razkošja, in je postal potrebščina toliko za far- merja, kolikor za delavca. Mo- torna doba ima velik vtis na ameriški način življenja. Me- stno prebivalstvo se polagoma izseljuje iz okolice izven mest- nih poslov in industrije, dočim bodo prebivalci stanovali v predmestnih okrajih okolo me- sta do daljave 100 milj vse na- okrog. Treba bi bilo mnogo milijonov dodatnih avtomobi- lov, da se vresničijo te sanje o planetarnih mestecih v okrožju velemesta, kjer mestni prebi- valec bi mogel živeti udobno, dihati dober zrak in uživati ožje stike.

Razvoj avtomobila.

Komercialno proizvanje mo- tornih vozov je začelo leta 1900 ko so postavili na trg 4,192 mo- tornih vozov. Ti so bili dokaj različni od današnjega avtomobi- la in so bili bolj podobni sta- rim konjskim pripregam, ka- kršne je farmar rabil za mnogo stoletij. Vendarle pomenjali so prehod od dni konjskih ko- čij do motorne dobe. Leta 1910 izgotovili so več kot 181.000 av- tomobilov. Henry Ford je začel znižati cene l. 1908 in tako o-

Rojstvo nove veleindustrije.

Ko se je avtomobil prvič pri- kazal, pojavljale so se bojazni- za bodočnost mnogih industrij, ogroženih od razvoja avtomobi- la. Izdelovalci kočij in pri- preg so čutili konec svoje in- dustrije. Kočijaži so se bali za svoj zaslužek, ko je prvi taksi prišel na ulico. Cenilo se je, da skupaj 1.440.000 služb je bi- lo izgubljenih s prihodom mo- torne dobe. Ali nova doba je tudi značila rojstvo nove vele- industrije, ki je priskrbelo po- več kot štiri službe za vsako izgubljeno. Leta 1937 je bilo približno 588.900 ljudi zaposle- nih v tovarnah, ki izdelujejo avtomobile, avtomobilske dele in obrobe, povrh tega je bilo 1.125.000 služb na razpolago za avtomobilsko postrego, in pro- dajo in 279.000 za zgradnjo mo-

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1939
Cena 25c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

tornih cest. Dodatno je motor- na doba zahtevala 3,190,000 voznikov tovornih avtomobilov in 711,000 voznikov busov in taksijev — skupaj torej več kot 6,037,000 novih služb na mesto 1,460,000 zgubljenih služb vsled nadomestitve konj po motor- nih vozovih.

Motorji so imeli velik vpliv na življenje kmetov. Trak- torji so nadomestili staromod- ne pluge s konjskimi priprega- mi in avto je končal osamelost farmarskih naselbin. Učinek avtomobila na mestne prebival- stvo je razviden iz dejstva, da začetkom stoletja le po ena družina ne-farmerjev si je mo- gla privoščiti svojo kočijo iz- med desetih, dočim dandanes polovico ne-farmerjev poseduje svoj avtomobil.

Slabo stran tega velikanske- ga napredka je število človeš- kih žrtev, ki ga Amerika pla- čuje za prihod motorne dobe. Leta 1936 je bilo zabeleženih 36,800 smrtnih avtomobilskih nezgod in 967,848 poškodb, in število žrtev vedno raste. Le- tošnje razstave prikazujejo več- jo paznjo za varnostne izume, ali v glavnem treba sistematič- ne vzgoje v varnosti toliko za voznika kolikor za pešce, ako naj se zniža število žrtev avto- mobila — nekdanje igrače bo- gatašev in današnje potrebšči- ne povprečne ameriške druž- ine.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

17. decembra:
Paris v Havre
21. decembra:
Hansa v Hamburg
26. decembra:
Normandie v Havre

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČA-
MO NASLEDNJE MUZI-
KALIJE, KI SMO JIH
PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za mo-
ški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za me-
šani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV
za glas s klavirjem 1.25
ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLA-
VIR 1.—

ALBUM SLOVENSKEH NAROD-
NIH PESMI za glas in klavir 1.—

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET,
moški zbori 65

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (mo-
ški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj šecel je sov;
Kam mi, fantje, drev v vas pol-
demo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja: Ko ptiči-
ca na tuje gre; Soči: Moj očka
ma konjčka dva; Dobiv sem pl-
semce; Slovo: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devotica (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hodi Micka domo: Kaj druge-
ga hočem: Zdravica 20
VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič: Po gradini 30

FERDO JUJANEC:
Zjutraj 20
Slovanska 20

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZAKLAD IZ ČASOV LANGOBARDOV.

Med popravljanjem stare hi-
še v Veroni so izkopali velik
lonec, v katerem so našli iz-
redno dragocen zaklad iz dobe
Langobardov. V njem je bilo
na tisoče rdečih, zelenih, belih

PETER JEREJ: Pelni roža; VASI-
LIJ MIRK: Podoknica 20
ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli 20
Le enkrat se 20
Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS.
PAVČIČ: Potkan ples 35

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR- MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA 35
2. PO JEZERU
KOLO 35
3. BARČICA
MLADI KAPETANE 35
1. OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA 35
2. TAM NA VRNI GREDI
MARIBOR WALTZ 35

IZ STARE ZALOGE pa ima-
mo še naslednje pesmi, katerim
smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira. (Holmar) 50
Orlovke himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in
moških zborov (Karl Adamič) 75

Trije mešani zbori (Glasbena Ma-
tica) 30

V pepelnici noči, kantata za sole,
zbor in orkester, (Sattner) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavir-
jem (E. Adamič) 60

Dve pesmi, (Prelovec) za moški
zbor in solo 20

Naši himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi, (Laharnar), II.
zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE
FLETNO, podpuri slo-
venskih narodnih pesmi
za tamburice, zložil Mar-
ko Bajuk 75
Slovenske narodne pesmi za tambu-
rski zbor (Bajuk) 75
Bom šel na planince, (Bajuk),
podpuri 50

ZA CITRE:

Poduk za citre. — 4 zvezki —
(Kozeljki) 2.—

ZA KLAVIR:

Buri pridejo. — Koračnica — 20
Josip Pavčič: NAROD POJE
(za mlade pianiste)

84 slovenskih narodnih pesmi za
klavir in z besedilom \$1.35
Naročilo pošljite na:

V stoterih slovenskih domovih
boste našli to knjigo umetni-
ških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

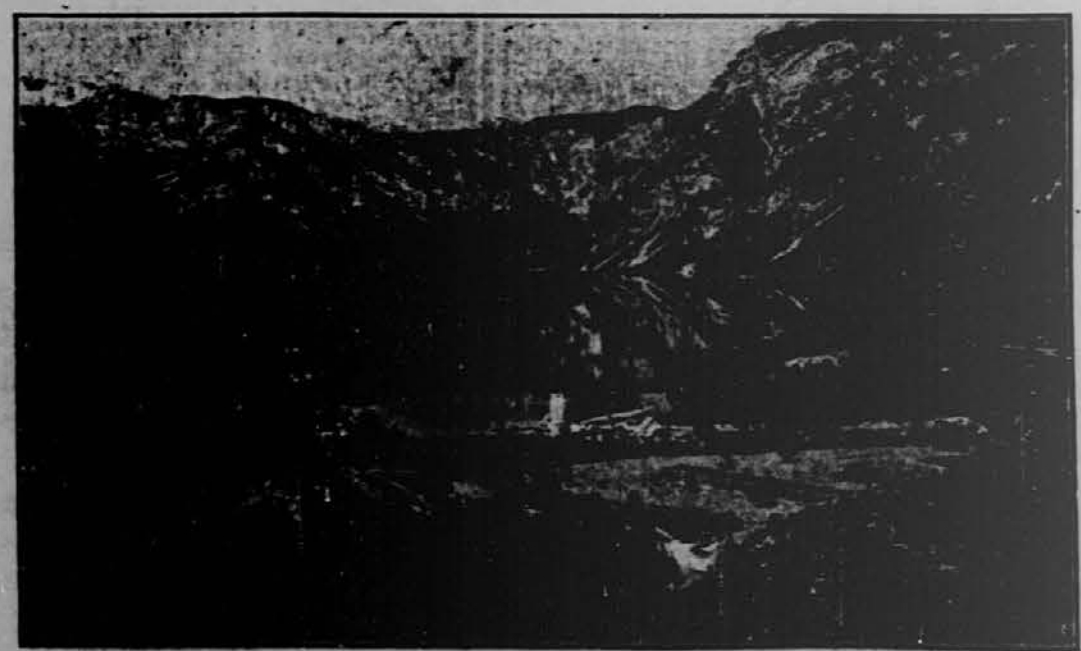
Slike so iz vseh delov Sloveni-
je in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakro-
tisku na dobrem papirju vas
stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18 ST., NEW YORK

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK